USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Z. K.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2019, č. j. OAM-246/ZA-ZA11-P16-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2021, č. j. 13 Az 57/2019 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** a náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Stěžovatel přiletěl z Astany do Prahy dne 11. 3. 2019 na turistické vízum a požádal o mezinárodní ochranu. K důvodům sdělil, že byl dne 23. 6. 2018 přítomen na nepovoleném politickém shromáždění na podporu matek samoživitelek, rodin s dětmi a bezplatného vzdělávání. Při něm byl zadržen, při výslechu byl bit a po jednom dni byl propuštěn. Od té doby byl policií obtěžován. Po týdnu mu dva policisté hrozili podáním trestního oznámení pro účast na shromáždění, nezaplatí-li jim požadovanou částku. Stěžovatel zaplatil, neboť se bál bití a věznění. Po dalším shromáždění, které se konalo dne 23. 2. 2019 a jehož se neúčastnil, žádali tři policisté (dva byli titíž jako dříve) další částku, kterou nemohl zaplatit, a proto utekl do ČR.

[3] Městský soud přisvědčil závěrům žalovaného. Pasivní účast na jednom nepovoleném shromáždění nelze považovat za uplatňování politických práv, které by mělo stěžovateli způsobit problémy ze strany kazašských státních orgánů. Zadržení

muselo být nepříjemné, nedosáhlo však intenzity pronásledování. Ani následné jednání ze strany konkrétních policistů, které bylo hrubé a zjevně nezákonné, nelze chápat jako pronásledování, jelikož nebylo motivováno uplatňováním politických práv, ale úmyslem vlastního obohacení. Obava z uvěznění při návratu do vlasti je ryze spekulativní. Stěžovatel se ani neobrátil na vnitrostátní orgány, ač tuto možnost měl (byť nebyla prosta rizik). Jednání zmíněných policistů by mohlo vést k výraznému znepříjemnění života stěžovatele (včetně fyzického násilí), nemohlo by však vyvolat nebezpečí dosahující intenzity vážné újmy (ponižujícího zacházení). Nebylo tomu tak ani dříve, přičemž stěžovatel nevyužil žádné vnitrostátní prostředky ochrany a obava z uvěznění je ryze spekulativní.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Rozsudek městského soudu napadl stěžovatel v celém rozsahu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., navrhl jeho zrušení a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatelův příběh odůvodňuje udělení mezinárodní ochrany podle § 12 nebo 14a zákona o azylu. Na vnitrostátní orgány se neobrátil, neboť byl vystaven protiprávnímu jednání více policistů, a proto ztratil v policii důvěru. Zároveň by se tím vystavil ještě většímu riziku násilí, ponižujícího jednání nebo újmy na zdraví a životě. Tuto argumentaci nevzal městský soud v úvahu. Napadený rozsudek je nesprávný a nepřezkoumatelný.

[6] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný navrhl kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout. Odkázal na správní spis a zopakoval důvody, pro něž stěžovateli nelze mezinárodní ochranu udělit.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Následně se soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS), jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou. V projednávané věci soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal.

[9] Stěžovatel se v kasační stížnosti omezil na obecně formulovanou námitku nepřezkoumatelnosti a popření možnosti ochrany ze strany vnitrostátních orgánů. Vzhledem k tomu, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, bylo především na něm, aby identifikoval konkrétní důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Pokud tak neučinil, do značné míry tak předurčil způsob, jakým se jeho věcí bude soud zabývat.

[10] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Jde o natolik závažnou vadu, že k ní soud přihlíží i bez námitky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria

přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřené o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[11] Těmto kritériím rozsudek městského soudu plně dostál. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí, které je dostačujícím způsobem odůvodněno. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Zároveň soud i s odkazem na rozhodnutí žalovaného, s nímž se ztotožnil (k tomu srov. např. rozsudek ze dne 28. 5. 2019, č. j. 9 Ads 84/2019 - 51, bod 26), jasně vyložil, proč považuje žalobní argumentaci za nedůvodnou a proč nebyly v projednávané věci naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

[12] Městský soud (ve shodě s žalovaným) především dospěl k závěru, že jednání dvou (později tří) konkrétních policistů bylo motivováno cílem vlastního obohacení, proto se ve stěžovatelově případě vůbec nejednalo o *pronásledování* ve smyslu § 12 zákona o azylu. Zároveň jejich jednání sice shledal hrubým a nezákonným, avšak neodůvodňujícím svou intenzitou obavu z *vážné újmy* (špatného zacházení) ve smyslu § 14a zákona o azylu v případě návratu do vlasti. Upozornil též, že stěžovatel nevyužil vnitrostátní prostředky ochrany a jeho obava z uvěznění je pouhá spekulace (viz též bod [3] výše).

[13] Proti závěrům městského soudu stěžovatel brojí pouze v tom směru, že popírá možnost požádat o ochranu vnitrostátní orgány. Svou stížností tedy nesměřuje proti závěru, že se v jeho případě nejedná o pronásledování z politických důvodů [k podmínkám udělení azylu srov. v obecné rovině např. rozsudek ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008 - 119; k (ojedinělé) účasti na politickém shromáždění přiměřeně srov. např. rozsudky ze dne 20. 4. 2004, č. j. 3 Azs 64/2004 - 58, č. 642/2005 Sb. NSS; a ze dne 27. 3. 2014, č. j. 7 Azs 35/2014 - 29; nebo usnesení ze dne 12. 12. 2019, č. j. 9 Azs 294/2019 - 32]. Stížnost nesměřuje ani proti závěru, že v jeho případě není důvodná obava z vážné újmy v případě návratu do vlasti (k podmínkám udělení doplňkové ochrany srov. v obecné rovině např. rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, k závazku *non-refoulement* srov. z poslední doby např. nález Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2020, sp. zn. II. ÚS 2299/19]. Zároveň nebrojí ani proti tomu, že jeho obava z trestního stíhání a následného uvěznění po návratu do Kazachstánu je pouhá spekulace. Tímto do značné míry předurčil osud své kasační stížnosti, neboť NSS neshledal důvod na výše uvedených závěrech cokoli měnit.

[14] V kontextu shora uvedených nezpochybněných skutkových a právních závěrů zároveň neobstojí ani námitka popírající možnost vnitrostátní ochrany z důvodu ztráty důvěry v tamní policii a obav z následků v podobě násilí, ponižujícího zacházení nebo újmy na zdraví a životě. Stěžovatel nezpochybnil závěr, že vydírání, kterému čelil ze strany tří konkrétních policistů, představuje ve své podstatě kriminální jednání soukromých osob. Tomu svědčí postavení stěžovatele, jehož jediné tvrzené vyjádření politického názoru v životě spočívalo v pasivní účasti na jednom shromáždění, kde bylo přítomno přes 6 000 lidí (nemá vlastní politické přesvědčení, politicky se nikdy neangažoval), a jenž mohl bez jakýchkoli obtíží odcestovat z Kazachstánu na turistické vízum (cestovní pas obdržel krátce před odjezdem). Stěžovatel se proto měl primárně

obrátit na státní orgány v zemi svého původu, jejichž pomoci nevyužil, ani se o to nepokusil. Tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu jsou pouze obecná, nepodložená a nenacházejí odraz v obsahu správního spisu (viz především zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 18. 4. 2019). Nelze proto dovodit, že by stát nebyl stěžovateli ochoten a schopen poskytnout účinnou ochranu a že k ní nemá přístup (srov. rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS; dále např. usnesení ze dne 12. 7. 2017, č. j. 9 Azs 99/2017 - 28).

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. května 2021

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu